

คู่มือ แนวทางการปฏิบัติงานด้านจริยธรรม

Do's and Don'ts

เทศบาลตำบลวิเศษไชยชาญ

แนวทางการปฏิบัติ Dos & Don'ts

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

เทศบาลตำบลวิเศษไชยชาญ อำเภวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง

โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว และพระราชบัญญัติ มาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของ หน่วยงานของรัฐ เพื่อเป็นการขับเคลื่อนจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งแล้ง จึงได้จัดทำแนวทางการปฏิบัติ Dos & Don'ts เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและปฏิบัติตน โดยได้กำหนดข้อควรกระทำ Dos และข้อไม่ควรกระทำ Don'ts ทั้งในส่วนของจริยธรรมหลักและจริยธรรมทั่วไป เพื่อให้พนักงาน และเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลวิเศษไชยชาญ มีความเข้าใจในประมวลจริยธรรม สามารถนำไปปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีงาม โดยสรุปได้ดังนี้

ข้อ ๑

จริยธรรม	Do		Don's
u	• จงรักภักดีต่อประเทศชาติ มีความภูมิใจในความเป็นไทย รักษาผลประโยชน์ ของชาติ และรักษาความลับเกี่ยวกับ ความมั่นคงของชาติ • นำหลักธรรมตามศาสนาที่ตน เคารพนับถือมาประกอบการปฏิบัติหน้าที่ราชการ • แสดงออกถึงความเคารพ เคารพ เทิดทูน และรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ • สนับสนุนและมีส่วนร่วม กับ กิจกรรมเฉลิมพระเกียรติใน โอกาสต่าง ๆ • แสดงออกถึงความเชื่อมั่นและ สนับสนุน การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข		• แสดงออกในลักษณะที่สื่อไปในทางดูแคลน หรือด้อยค่าความเป็นไทยอันก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์ของ ประเทศชาติ • กระทำการอันอาจมีลักษณะ เป็นการกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติ • แสดงกริยาวาจาหรืออาการในเชิง ลบหลู่ ดูแคลน หรือด้อยค่าศาสนาใดศาสนาหนึ่ง • ขัดขวางการทํานุบำรุงศาสนา และการปฏิบัติศาสนกิจทั้งปวง • แสดงออกด้วยกริยาวาจาหรือ วาจาในลักษณะที่ไม่ให้เกียรติหรือไม่จงรักภักดีต่อสถาบัน พระมหากษัตริย์

ข้อ ๒

ชื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา ตามกฎหมาย และตามทำนองคลองธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้ ไม่แสดงออกถึงพฤติกรรมที่มีนัยเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่มีความพร้อมรับการตรวจสอบและรับผิดชอบ มีจิตสำนึกที่ดี โดยคำนึงถึงสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน และเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

จริยธรรม	Do		Don'ts
ชื่อสัตย์สุจริตรับผิดชอบหน้าที่	ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความชื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้		รับประโยชน์จากการปฏิบัติราชการ เฉพาะที่ทางราชการจัดให้ตามกฎหมาย และระเบียบ
	รับประโยชน์จากการปฏิบัติราชการ เฉพาะที่ทางราชการจัดให้ตาม กฎหมายและระเบียบ		หาทางปฏิเสธ บ่ายเบี่ยง เกี่ยงงอน ใน การปฏิบัติหน้าที่และการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่ มาขอรับบริการ
	มีจิตสำนึกที่ดีและตระหนักในหน้าที่ ของผู้จัดทำบริการสาธารณะเพื่อ ประ โย ช น์ ของ ประชา ช น และ ประเทศชาติ		ปฏิเสธความรับผิดชอบ หรือปิดความ รับผิดชอบของตนไปให้ผู้อื่นเมื่อเกิดความ บกพร่องหรือผิดพลาดในการปฏิบัติงาน ขึ้น
	ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบต่อ คำนึงถึงผลกระทบทางสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ และสิทธิเสรีภาพ ของ บุคคล		หาทางปฏิเสธการ ตรวจสอบของบุคคล หรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ ตรวจสอบ
	รับผิดชอบในผลการปฏิบัติหน้าที่ ราชการของตน พร้อมทั้งจะรับการ ตรวจสอบและรับผิดชอบในผลของการ ปฏิบัติงาน เมื่อเกิดความบกพร่อง ผิดพลาดเกิดขึ้น		ไม่อาศัยช่องว่างทาง กฎหมายเพื่อเอื้อ ต่อการ กระทำผิดระเบียบแบบ แผนของ ทางราชการ

ข้อ ๓

กล้าตัดสินใจและยืนหยัดทำในสิ่งถูกต้องชอบธรรม กล้าคัดค้านในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง กล้าเปิดเผยหรือรายงานการทุจริตประพฤติมิชอบต่อผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ ใช้ดุลยพินิจในการ ปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากอคติ และไม่ยอมกระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสม เพียงเพื่อรักษาประโยชน์ หรือสถานภาพของตนเอง

จริยธรรม	Do		Don's
กล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม	ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความ ถูกต้องชอบธรรมตามกฎหมายและ ตามทำนองคลองธรรม		ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง คำขู่หรืออิทธิพล ใด ๆ ในการชักจูงให้กระทำ ความ ผิด หรือกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ชอบธรรม
	ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาที่ ชอบด้วยกฎหมายและกล้าคัดค้านหรือโต้แย้งคำสั่งที่ไม่ถูกต้องหรือไม่ ชอบด้วยกฎหมาย		เพิกเฉยเมื่อพบเห็นการกระทำผิดหรือการทุจริตในหน่วยงาน
	กล้าแจ้งเหตุหรือร้องเรียนในกรณี ที่ พบเห็นการกระทำ ผิดหรือการกระทำ อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทาง ราชการ		ตัดสินใจโดยใช้ ความ พึ่งพอใจส่วนตัวเป็นที่ตั้ง
	ยืนหยัดในการปฏิบัติงานในหน้าที่ ตามหลักวิชาและจรรยาวิชาชีพด้วยความกล้าหาญ		นิ่งเฉยเมื่อได้รับการ ร้อง เรียน เกี่ยวกับการทุจริต
	เปิดเผยการทุจริตที่พบเห็นหรือ รายงานการทุจริต ประพฤติ มิ ชอบ ต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยไม่ปล่อยปละละเลย		ร่วมปกปิดการกระทำผิดหรือการทุจริตที่ พบเห็น

ข้อ ๔

คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน เสียสละ มีจิตสาธารณะ สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน ไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการ ชัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม และไม่ประกอบกิจการหรือเข้าไป เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์อันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตน

จริยธรรม	Do		Don's
คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และมีจิตสาธารณะ	ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดย ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเหนือกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล		กระทำการอันส่อไปในทางที่ อาจตีความได้ว่าเป็นการ ชัดกัน ระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม
	สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออก จากหน้าที่ การงาน		รับของขวัญของกำนัลจาก การปฏิบัติหน้าที่
	มีจิตอาสาโดยอุทิศตนกระทำการอันเป็นประโยชน์ ต่อส่วนรวม		ใช้ตำแหน่งหน้าที่ เรียบรับ ยอมรับหรือดำเนินการอื่นใด เพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตน
	หลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่อาจนำไปสู่ความขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนรวมและประโยชน์ส่วนบุคคล		ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉย เมื่อพบเห็นว่ามีกรกระทำที่ นำ ตำแหน่งหน้าที่ไปใช้แสวงหาประโยชน์ส่วนตน

ข้อ ๕

มุ่งผลสัมฤทธิ์ประสิทธิภาพ และคุณภาพของงาน ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็ว ทันต่อเวลา และสถานการณ์ คำนึงถึงประโยชน์และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของรัฐ รักษามาตรฐานการทำงานที่ดี พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม เชื่อมมั่นในระบบการทำงานเป็น ทีม ให้บริการแก่ประชาชนด้วยความเต็มใจ และเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง

จริยธรรม	Do		Don's
มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน	ปฏิบัติ งานด้วย ความรับผิดชอบ มีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่าง แท้จริง		• ปฏิเสธ ละเลย หรือเพิกเฉยใน การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน หรือบรรเทาทุกข์ ให้แก่ประชาชน
	• ใช้ทรัพยากรและงบประมาณของทางราชการอย่างประหยัด และคุ้มค่า รวมทั้งปฏิบัติงานให้ ทันต่อเวลาและสถานการณ์		• ปิดบังหรือปฏิเสธ การให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องแก่ประชาชน และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง
	• มุ่งพัฒนาและรักษามาตรฐานการทำงานที่ดี โดยพัฒนาตนเอง อย่าง ต่อ เนื่อง เลือ ก ใช้ เทคโนโลยี ที่ทันสมัยอย่าง เหมาะสม และเชื่อมมั่นในระบบ การทำงานเป็นทีม		• ใช้วิธีการแบบเดิมในการ ปฏิบัติงาน แม้ว่าวิธีการดังกล่าวจะไม่เหมาะสมกับส ถ า น ก า ณ ที่เปลี่ยนแปลง
	• รับฟังความคิดเห็น พร้อมที่จะ ตอบชี้แจง และอธิบายเหตุผล ให้แก่ประชาชนผู้ร่วมงาน และ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง		• ใช้ทรัพยากรของหน่วยงาน เช่น ไฟฟ้า น้ำ กระดาษ ฯลฯ โดยไม่คำนึงถึงความคุ้มค่า

ข้อ ๖

ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ โดยการใช้ความรู้สึก หรือ ความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะทาง เศรษฐกิจสังคม และต้องรักษาความเป็นกลางทางการเมืองโดยไม่อาศัย ตำแหน่งหน้าที่ ซึ่งอาจมีลักษณะเป็น การให้คุณให้โทษแก่นักการเมืองและพรรคการเมือง

จริยธรรม	Do		Don's
ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ	ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว เต็มใจ ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ		เลือกปฏิบัติโดยอาศัยเหตุ ความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย หรือ สถานะทาง เศรษฐกิจสังคม และความเชื่อทางการเมือง
	ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาคเป็นธรรมและเที่ยงธรรม		อาศัยตำแหน่งหน้าที่ในการ อำนวยประโยชน์หรือเลือก ปฏิบัติต่อนักการเมืองหรือพรรคการเมือง
	ปฏิบัติหน้าที่โดยละเว้นจาก การใช้อคติ ได้แก่ ความรัก ความโกรธ ความกลัว ความหลง มาประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ		ปิดความรับผิดชอบกรณีที่มี ปัญหาร้องเรียนกรณีข้าราชการ ได้รับความไม่เป็นธรรม หรือ การ ร้องเรียนจากประชาชน
	วางตัวเป็นกลางทางการเมือง		เอนเอียงเข้าหาฝ่ายการเมือง เพื่อประโยชน์ส่วนตัว หรือ เพื่อความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ หรือเพื่อค่าตอบแทน

ข้อ ๗

ดำรงตนเป็นแบบอย่างด้วยการเป็นข้าราชการที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ พึงปฏิบัติให้เป็นที่ยึดถือศรัทธาแก่ประชาชน ปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความสุภาพ อ่อนน้อม ถ่อมตน ไม่อ้างหรือใช้อำนาจโดยปราศจากเหตุผล ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่ายโดยน้อมนำหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พระบรมราโชวาท หลักคำสอนทางศาสนามาใช้ และปฏิบัติตนเป็น พลเมืองดีด้วยการเคารพกฎหมายและมีวินัย

จรรยาบรรณ	Do		Don'ts
ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี	• ดำรงตนเป็นข้าราชการและ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี โดยน้อมนำ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พระบรมราโชวาท หลักคำสอน ทางศาสนา และ จรรยาวิชาชีพ มาใช้ในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่		• ฟุ่มเฟือย หรือดำรงตนเกิน ฐานานุรูปแห่งตน
	• ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของปวงชนชาวไทย เคารพต่อกฎหมาย มีวินัย และรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีอัน ดีงาม		• ประพฤติหรือกระทำการใด ๆ อันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติภูมิ ศักดิ์ศรี และ ภาพลักษณ์ของตนเองและ ราชการ
	• ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่าย ประหยัด		• แสดงกิริยาอาการหรือ พฤติกรรมอันมีลักษณะเป็น การคูกคามทางเพศ
	• เข้า ร่ ว ม กิ จ ก ร ร ม ที่ เป็น ป ร ะ โย ช น์ ต่ อ ส ัง ค ม แ ล ะ ประเทศชาติตามความเหมาะสม		• ประพฤติปฏิบัติตน และปฏิบัติ หน้าที่ไม่สอดคล้องกับประมวลจรรยาบรรณ